

Lohjan kaupunki

Lohjan kaupungin hankintaohjelma

2026-2029

Lohjan kaupungin hankintapalvelut
Karstuntie 4 08100
Lohja
hankinnat@lohja.fi

Kaupunginhallitus hyväksynyt xx.xx.2026

Sisällys

1. Hankintaohjelman lähtökohdat	2
Ohjelman tarkoitus ja tavoitteet	2
Julkisten hankintojen toimintaympäristö	3
Julkisten hankintojen periaatteet ja hankintaprosessin yleiskuvaus	5
2. Hankintojen nykytila.....	5
Hankintojen ohjaus	5
Hankintojen päätösvaltuudet	6
Hankintaprosessi	6
Hankintavolyymit ja strateginen luokittelu.....	7
Hankintayhteistyö	8
Hankintavälineet	8
Hankintojen seuranta ja sopimushallinta	9
3. Hankintojen kehittäminen	9
Tavoitteet, toimenpiteet ja vastuutahot.....	9
Suunnitelmallisuus, taloudellisuus ja tehokkuus.....	10
Yritysmyönteisyys ja pk-yritykset.....	11
Kehitysmyönteisyys ja innovatiivisuus	12
Vastuullisuus.....	12
4. Hankintaohjelman seuranta ja raportointi	13
5. Voimaantulo.....	13

1. Hankintaohjelman lähtökohdat

Lohjan kaupungin tärkein tehtävä on tuottaa lakisääteisiä peruspalveluja kuntalaisille joko omana toimintana tai hankkimalla ne ostopalveluna. Tämä hankintaohjelma koskee Lohjan kaupungin talousarvion hankintoja ja ostopalveluja. Ostopalveluja käytettäessä kaupunki tulee lähtökohtaisesti kilpailuttaa hankintansa. Tämä hankintaohjelma koskee näihin palveluihin liittyviä tavara- tai palveluhankintoja. Hyvä hankinta luo edellytyksiä toimivalle ja tehokkaalle palvelutuotannolle.

Hankintapalvelut ovat osa Lohjan kaupungin konsernipalveluita. Hankintapalvelujen tehtävänä on neuvoa, ohjeistaa ja koordinoita kaupungin eri työyksiköitä hankinnoissaan. Hankintapalvelut kilpailuttaa hankintalain soveltamista edellyttävät hankinnat yhteistyössä tulos- ja palvelualueiden kanssa. Hankintapalveluissa on kaksi henkilöresurssia.

Ohjelman tarkoitus ja tavoitteet

Hankintaohjelman tarkoitus on

- kuvata julkisten hankintojen toimintaympäristöä
- kuvata Lohjan kaupungin hankintojen pääpiirteitä
- esitellä Lohjan kaupungin hankintaprosessia ja käytössä olevia hankintavälineitä
- kuvata hankintojen seurantaa ja sopimushallintaa
- linjata hankintojen kehittämistä Lohjan kaupungissa
- vahvistaa Lohjan kaupungin ilmasto- ja ympäristötavoitteiden toteuttamista myös hankinnan keinoin

Hankintaohjelman keskeisenä tavoitteena on vahvistaa hankintojen strategista johtamista, tunnistaa ja lisätä hankintaosaamista sekä lisätä hankintojen suunnitelmallisuutta ja taloudellisuutta kaikissa kaupungin hankinnoissa.

Julkisten hankintojen toimintaympäristö

Julkisilla hankinnoilla tarkoitetaan sellaisia tavara-, palvelu- ja rakennusurakkahankintoja, joita valtio, kunnat ja kuntayhtymät sekä muut julkisen sektorin hankintayksiköt tekevät julkisilla varoilla oman organisaationsa ulkopuolelta. Valtiovarainministeriön selvityksen mukaan julkisten hankintojen kokonaisarvo vuonna 2024 oli 38,7 miljardia euroa, josta kuntien osuus 9,2 miljardia.

Julkisten hankintojen tekemistä ohjaa hankintalainsäädäntö. Hankintalainsäädännön tavoitteena on tehostaa julkisten varojen käyttöä, edistää laadukkaiden, innovatiivisten ja kestävien hankintojen tekemistä sekä turvata yritysten ja muiden yhteisöjen tasapuoliset mahdollisuudet tarjota tavaroita, palveluja ja rakennusurakoita julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa.

Lohjan kaupunki käyttää Numera Palvelut Oy:n Hansel Oy:n yhteishankintapalveluita. Luksia Oy on Lohjan kaupungin sidosyksikkö.

Hankintasäätelyn muutokset

Nykyinen hankintalaki (1397/2016) astui voimaan vuoden 2017 alussa. Laki soveltuu, kun hankintayksikön tekemän hankinnan ennakoitu arvo ylittää lain määrittämän kynnysarvon. Kynnysarvojen alle jäävät hankinnat jäävät hankintalainsäädännön ulkopuolelle ja näihin ns. pienhankintoihin sovelletaan käytännössä hankintayksiköiden omia hankintaohjeita.

Hankintalain sekä erityisalojen hankintalakia uudistettiin 18.6.2026 julkaistulla muutoslailla (519/2026). EU:n komissio tulee antamaan ehdotuksen hankintasäätelyn muutoksista Uusi aikataulu on 9.9.2026 mennessä. Vireillä oleva hankintalain uudistus lisäisi vaatimuksia EU-kynnysarvon ylittäviin hankintoihin ja muutoksella olisi vaikutuksia konserni- ja hallintopalveluiden hankintapalvelujen työmäärään hankintojen valmistelussa.

Hankintatoimen kannalta olennaisena muutoksena uudistetussa laissa on EU-kynnysarvot ylittävissä avointen hankintamenettelyjen osalta velvollisuus keskeyttää hankintamenettely ja kilpailuttaa hankinta uudelleen, mikäli avoimessa menettelyssä on saatu vain yksi tarjous. Poikkeuksena velvollisuuteen ovat markkinakartoituksen toteuttaminen tai hankinnan jakaminen osiin sekä erityisen painava syy. Kyseinen lainkohta tulee voimaan 1.10.2026.

EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen hankinnan jakaminen osiin on 1.10.2026 alkaen pääsääntö lukuun ottamatta puitejärjestelyjä, ellei jakaminen ole mahdollista hankinnan tai hankintamenettelyn luonteen, laajuuden, toteuttamistavan, kokonaisvastuun tai hankinnan jakamiseen liittyvien riskien vuoksi jakaminen ei ole perustellusta syytä mahdollista taikka hankintaa on edeltänyt markkinakartoitus. Yli 10 miljoonan euron hankinnoissa markkinakartoitus olisi pakollinen.

Sidosyksikköhanke hankintojen tekemisen edellytykseksi kahden hankintayksikön on 1.7.2029 alkaen 10 % vähimmäispääomavaatimus, mikäli sidosyksikkö osakeyhtiömuotoinen. Tämä tarkoittaa sitä, että hankintayksiköllä on oltava vähintään 10 % omistus yksiköltään, jolta se aikoo tehdä hankinnan suoraan sidoshankintayksiköltään.

Kilpailuolosuhteet sekä ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat hankinnoissa

Lohjan kaupungin hankinnoissa tulee erityisesti ottaa huomioon pienten ja keski suurten yritysten tasavertaisen mahdollisuuden osallistua tarjouskilpailuihin, kiinnittää kriteereissä huomiota hinnan lisäksi laatuun, työllisyyteen, kansalliseen etuun ja paikallisiin vaikutuksiin sekä hankintojen ympäristö-, elinkaari- ja energiansäästövaikutuksiin. Työllisyysnäkökohtia tullaan huomioimaan entistä enemmän kilpailutuksissa. Asiaa käsitellään tarkemmin tulevassa hankintaohjeessa.

Julkisiin hankintoihin kohdistuu monenlaisia ja osin ristiriitaisiakin vaatimuksia. Hankinnat nähdään ensinnäkin merkittävänä keinona vaikuttaa kuntien talouteen ja tuottavuuteen. Julkisen sektorin tehostamisvaatimuksen ohella julkisilta hankinnoilta vaaditaan entistä enemmän parempaa laatua ja yhteiskunnallista vastuuta, kuten harmaan talouden torjuntaa sekä kotimaisuuden ja paikallisuuden painottamista ja vastuullisuutta ympäristöasioissa. Kuntien edellytetään olevan kestävä ja vastuullinen hankkija. Lohjan kaupunki on sitoutunut kestävä kehityksen periaatteisiin. Kaupunki on esimerkiksi mukana Kohti hiilineutraalia kuntaa - verkostossa, jossa se on sitoutunut vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä 80 prosenttia vuoteen 2030 mennessä.

Kestävää kehitystä tukevien hankintakriteerien käyttö on nykyisen lainsäädännön ja oikeuskäytännön puitteissa mahdollista. Hankintayksikkö voi halutessaan vaatia esimerkiksi ympäristöystävällisen teknologian tai sosiaalisesti kestävien tuotantotapojen käyttämistä tarvitsemiensa materiaalien ja palvelujen tuottamisessa. Hankintayksiköllä on hankinnan kohteen määrittelyssä kohtalaisen suuri vapaus ja oikeuskäytäntö on osoittanut, että hankinnoille voi asettaa ympäristöä tai sosiaalista kestävyyttä koskevia kriteereitä. Hankinnoilla on mahdollista vaikuttaa merkittävästi kaupungin asettamien ilmasto-, energiansäästö- sekä kiertotaloustavoitteiden toteutumiseen.

Kunnat voivat ohjata julkisten hankintojen avulla yrityksiä työllistämään henkilöitä, jotka muuten eivät saa mahdollisuutta näyttää taitojaan työelämässä. Nuorille voidaan antaa julkisen hankinnan yhteydessä työkokeilupaiikkoja, jotka kartuttavat työkokemusta. Vammainen voi saada työpaikan, joka voisi muuten jäädä saamatta vammaisia koskevien ennakkoluulojen vuoksi.

Huoltovarmuus ja turvallisuus

Huoltovarmuus ja turvallisuusnäkökohdat on lisätty hankintalain tavoitteeksi vireillä olevassa lakiuudistuksessa. Hankintasopimusten osalta huoltovarmuus tullaan huomioimaan poikkeusoloja koskevissa sopimusehdoissa ja muissa sopimustoimittajaa koskevissa vaatimuksissa liittyen, esimerkiksi toimitusvarmuutta ja palvelutasoa koskevissa ehdoissa.

Turvallisuusnäkökohtia hankintaprosessissa huomioidaan mm. salassapitosopimuksilla sekä hankinta-asiakirjojen luovuttamisen rajoittamisella pyyntöä vastaan ja tarjoajien ennakkollisella tarkastamisella, mikäli hankinnan kohteeseen liittyy turvallisuusnäkökohtia.

Lohjan kaupungin hankintatoimen tavoitteet hankintaohjelman ajaksi

Lohjan kaupungin hankintapalveluiden osalta hankintaohjelman ensimmäisenä vuonna painotetaan hankintojen koordinoitua, kehittämistä, henkilöstön perehdyttämistä, hankintasääntelyn muutosten seurantaa ja huomioimista kaupungin hankintaprosesseissa.

Kaupungin työntekijöille toteutetaan hankintamenettelyjä koskevia koulutuksia, hankintaohjetta uudistetaan, toimialojen hankintaehdotusten ja ostolaskujen seuraamista tehostetaan.

Hankintapalveluiden rooli hankintalain tavoitteiden toteuttamisessa on kilpailuolosuhteiden huomioimisessa, kuten markkinakartoitusten toteuttamisessa ja paikallisten yritysten kanssa tehtävässä yhteistyössä sekä pk-yrittäjien huomioimisessa hankintakokonaisuuksissa. Kilpailutuksia pyritään jakamaan osiin ja sopeuttamaan osatarjousten laajuus sekä tarjoajalle asetettavat vaatimukset pk-yritysten osallistumismahdollisuudet huomioiden.

Ympäristöön ja sosiaalisiin liittyvien näkökulmien huomioiminen toteutetaan toimiala- ja palvelualavetoisesti hankintapalvelujen avustaessa tavoitteiden sopeuttamisessa hankintamenettelyissä.

Julkisten hankintojen periaatteet ja hankintaprosessin yleiskuvaus

Hankintalain 3 §:ssä säädetään julkisissa hankinnoissa noudatettavista periaatteista. Hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia *tasapuolisesti ja syrjimättömästi* sekä toimittava *avoimesti ja suhteellisuuden* vaatimukset huomioon ottaen.

Hankintaprosessiin kuuluu useita eri vaiheita hankinnan kohteesta riippuen. Hankintaprosessin perusteellinen toteuttaminen voi kestää useita kuukausia, joten siihen on syytä varata riittävästi resursseja. Hankintaprosessi voi olla lyhyempi jossain hankinnoissa.

Hankintaprosessin yleiskuvaus

2. Hankintojen nykytila

Hankintojen ohjaus

Lohjan kaupungin hankintoja ohjaavat:

- kaupunkistrategiat ja sen toimenpideohjelmat
- hallintosäädö, riskienhallinnan ohje
- talousarvio ja sen käyttösuunnitelmat

- hankintaohjeet
- hankintalaki

Hankintojen päätösvaltuudet

Hankintojen päätösvaltuudet määritellään talousarviossa ja hallintosäännössä. Hankintapalvelut pitää yllä vastaavia tietoja kaupungin hankintaohjeessa. Jatkossa päätösvaltuudet on tarkoitus keskittää hallintosääntöön.

Talousarviossa ja sen käyttösuunnitelmissa tuodaan esille toimialojen merkittävimpiä talousarviovuonna toteutettavia hankkeita ja hankintoja.

Hankintalain lisäksi Lohjan kaupungin ja kaupunkikonserniin kuuluvien hankintayksiköiden hankinnoissa noudatetaan kaupungin hankintaohjeita. Hankintaohjetta sovelletaan kansallisen kynnysarvon ylittäviin hankintoihin, joista on säädetty hankintalain 11 ja 12 luvuissa. Hankintalain säännökset kansallisista hankinnoista jättävät hankintayksikölle enemmän harkinnanvaraa ja ovat menettelyllisesti keveämmät, kuin EU-kynnysarvot ylittävät hankintamenettelyt. Hankintaohje on laadittu hankintayksiköiden tueksi kansallisia hankintoja toteutettaessa. Hankintaohjetta sovelletaan lisäksi pienhankintoihin, joista ei ole säännöksiä hankintalaissa. Ohjeet eivät koske EU-kynnysarvot ylittäviä hankintoja, joita koskien hankintalaissa on tarkat säännökset.

Hankintaprosessi

Lohjan hankintaprosessit perustuvat tulosjohtamisen periaatteiden mukaisesti siihen, että toimialat päättävät itsenäisesti tarvitsemiensa materiaalien ja palvelujen hankinnasta.

Lohjan hankintatoiminnassa on käytössä hankintojen keskittämisen ja hajauttamisen yhdistelmä- eli hybridimalli, jossa kansallisen kynnysarvon ja EU-kynnysarvon ylittävien hankintojen kilpailuttaminen on keskitetty hankintapalveluihin sekä tuotteiden ja palvelujen tilaaminen on hajautettu koko kaupunkiorganisaatioon. Hankintapalvelut opastaa ja avustaa toimintayksiköitä pienhankintojen tekemisessä käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Tavoitteena on saada toimintayksiköihin enemmän pienhankintoja tekeviä osajia. Tarkoituksena on perustaa hankintojen laaturyhmä, johon kuuluu hankintapalvelut sekä toimialojen hankintoja tekevä henkilöstöä. Ryhmän on tarkoitus kokoontua 2-3 kertaa vuodessa.

Hankintapalvelujen tehtävä on

- hankintakalenterin julkaisu
- vastata kaupungin hankintojen ohjauksesta ja neuvonnasta
- antaa asiantuntija-apua hankintalain ja kaupungin hankintaohjeiden soveltamisessa
- tukea ja osallistua hankintaprosessin valmisteluun yhteistyössä tulos- ja palvelualueiden kanssa ja huolehtia operatiivisesta kilpailutuksesta
- kilpailuttaa hankintalain soveltamista edellyttävät hankinnat
- vastata pääsääntöisesti kaupungin useamman toimialan välisten yhteishankintojen seurannasta
- edistää hankintayhteistyötä sidosryhmien kanssa

Vastuualueiden ja tulosalueiden tehtävänä on

- määritellä hankinnan kohde, tarpeet ja sisällöt eli mitä hankitaan ja miten
- päättää hankinnoista
- kilpailuttaa ns. pienhankinnat.
- vastata vuoropuhelusta hankintojen suunnittelu-/ sopimusvaiheessa
- vastata sopimusten seurannasta

- tehdä optioiden käyttöä ja hintojen tarkistuksia koskevat päätökset.

Seuraavassa taulukossa on kuvattu ohjeellisesti, miten vastuu hankinnoissa ja hankintaprosessissa eri vaiheissa jakaantuu. Vastuut voivat vaihdella hankinta- ja yksikkökohtaisesti.

		 HANKINTAPROSESSI					
Toimija	Hankintojen linjaukset	Hankinnan käynnistys	Hankinnan suunnittelu (sisäinen suunnittelu sekä markkinavuoropuhelut)	Hankinnan kohteen määrittely	Kilpailutus	Hankintapäätös	Sopimuksen toteutus ja seuranta
Luottamushenkilöt, toimielin	x					x	
Johtoryhmät	x	x					x
Esimies	x	x	x	x		x	x
"Substanssiasian tuntija"		x	x	x		x	x
Hankintapalvelut	x		x	x	x	x	x
Tuotteen/palvelun käyttäjä			x				x
Tuotteen/palvelun toimittaja					x		x

Hankintaprosessin vastualueet

Hankintavolyymit ja strateginen luokittelu

Hankinnat eli sisäiset ja ulkoiset palvelujen sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot muodostavat noin 30 % Lohjan kaupungin menoista. Lohjan kaupungin ulkoiset hankinnat olivat vuonna 2025 yhteensä noin 45 M €. Palvelujen ostot olivat tästä 31 M € ja aineet, tarvikkeet ja tavarat 14 M €.

Myös investoinnit voidaan laskea mukaan hankintoihin. Kaupungin investointimenot vuonna 2025 olivat noin 20 M €. Investoinnit kilpailutetaan yleensä urakkamuotoisesti irtaimen investointeja lukuun ottamatta.

Suurimmat hankintakokonaisuudet ovat vuoden 2025 tilinpäätöksen mukaan rakentamiseen liittyvät palvelut 5,5 M €, matkustus- ja kuljetuspalvelut 5,3 M €, sähkö ja kaasu 3,3 M €, ICT-palvelut 3,2 M €, lämmitys 2,6 M €, toimisto- ja asiantuntijapalvelut 3,3 M € sekä elintarvikkeet 2,2 M €.

Hankinnat voidaan luokitella nelikenttään niiden vaikuttavuuden mukaan. Hankintojen valmistelua ja siihen käytettäviä resursseja sekä menetelmiä suunniteltaessa voidaan käyttää apuna kyseistä nelikenttämallia.

Tuote- tai palveluryhmän tulosvaikutus euroissa (talous)	SUURI VOLYMITUOTTEET JA PALVELUT Taloudellisesti merkittäviä hankintoja: Toimittajia paljon Toimittajan vaihtamiskustannukset vähäiset Tavoitteena esim: edullisimman hinnan hakeminen volyymin hyödyntäminen (esim. toimistotarvikkeet, kopiopaperit)	STRATEGISET TUOTTEET JA PALVELUT Taloudellisesti merkittäviä toimittajia vähän toimittajan vaihtaminen työlästä ja kallista Tavoitteena esim. tiiviin yhteistyön rakentaminen, toimijoiden lisääminen, hankinnan kehittäminen esim. sote-palvelut, laajat urakat, IT-palvelut
	PIENI RUTIINITUOTTEET JA PALVELUT Taloudellisesti ei-merkittäviä kaikkien käyttämiä toimittajia useita Tavoitteena: tarpeiden yhdistäminen volyymin kasvattaminen (esim. päivittäis- ja pientavarat, koneet)	PULLONKAULATUOTTEET JA PALVELUT Taloudellisesti ei-merkittäviä toimittajia vähän Tavoitteena: saatavuuden varmistaminen yhdestä toimittajasta riippuvuuden minimointi (esim. matka- ja majoituspalvelut, kierrätys)
HELPPO		VAIKEA
Toimittajamarkkinoiden hallittavuus		

Lähde: Salons kaupunki <http://www.salo.fi/kaupunkijahallinto/hankinnat/default.aspx>

Hankintayhteistyö

Kansallisella tasolla Lohjan kaupunki on mukana noin parissa kymmenessä Hansel Oy:n ja Numera Palvelut Oy:n kilpailuttamissa hankintasopimuksissa ja niiden perustamissa dynaamisissa hankintajärjestelmissä esim. ajoneuvohankintojen, tietotekniikan, kalusteiden ja puhtaanapidon tuotteiden osalta.

Kunta- ja aluetasolla yhteistyötä on tehty jonkun verran, esimerkiksi kirjastotoimen kilpailutuksissa.

Yhteistyö yritysten, yrittäjäjärjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa halutaan pitää toimivana. Kaupungin hankintasuunnitelmista viestitään yrittäjille pitämällä julkista hankintakalenteria ajantasalla.

Hankintavälineet

Hankinnan tietojärjestelmät muodostavat kokonaisuuden, jota voidaan tarkastella yleistä hankintaprosessia hyvin kuvaavan hankinnan kulujenhallinnan prosessin avulla.

- Prosessin eri vaiheet kytkeytyvät toisiinsa tietovirtojen avulla. Edellinen vaihe tuottaa informaatioita jota seuraava vaihe hyödyntää.
- Tavoitetilassa yksittäinen tieto tallennetaan prosessiin liittyvään tietojärjestelmään vain kerran.

Lohjan kaupungilla on käytössä Cloudian kilpailutus- ja sopimusjärjestelmät. Järjestelmät ovat integroituja keskenään. Sähköiset järjestelmät yksinkertaistavat ja tehostavat tarjouskilpailuprosesseja ja sopimushallintaa.

Kilpailutusjärjestelmässä;

- Suunnitellaan ja hallinnoidaan kilpailutuksia
- Arkistoidaan sähköisesti kilpailutuskokonaisuudet
- Kommunikoidaan tarjoajien kanssa kilpailutusprosessin aikana.

Sähköiset tarjousportaali Tarjouspalvelu on osa Cloudia Kilpailutusjärjestelmää ja toimii alustana tarjoajien tekemille tarjouksille.

Lohjan kaupungilla on käytössä Cloudian tilausjärjestelmä, jolla voidaan tehdä kilpailutettujen sopimusten mukaisia tilauksia. Tilaus on integroitu kilpailutus- ja sopimushallintajärjestelmiin. Cloudian tilausjärjestelmän laajempi koulutus- ja käyttöönotto henkilöstölle toteutetaan vuoden 2026 aikana ja järjestelmän käyttö tulee tehostamaan sopimusvalvontaa sopimusten arvon seurannan osalta. Lisäksi Lohjan kaupunki ottaa vuonna 2026 käyttöön Cloudian analytiikka järjestelmää, jonka avulla sopimuksia koskevaa tietoa voidaan jalostaa ja analysoida.

Tarjouspalvelu Lohja:

<https://tarjouspalvelu.fi/lohja>

Hankintojen seuranta ja sopimushallinta

Hankintoja seurataan koko sopimuskauden ajan esimerkiksi pitämällä vuosittaisia seurantapalavereja ja/ tai käymällä muuta vuoropuhelua.

Sopimusjärjestelmässä;

- Tehdään sopimukset kilpailutuksen jälkeen
- Rakennetaan valmiita sopimus pohjia
- Viedään sopimuksia järjestelmään kilpailutuksen ulkopuolelta
- Hallinnoidaan reklamaatiota
- Seurataan sopimuksen elinkaarta
- Vastuunjakotaulukko sopimuskumppanin kanssa siltä osin, kun hankinta liittyy kaupungin kiinteän omaisuuden vuokraamista.

Hankintojen seurantaan ja harmaan talouden torjuntaan Lohjan kaupungilla on käytössä myös VastuuGroup.fi:n Valvoja-palvelu. Valvoja on tilaajan väline tilaajavastuutietojen seurantaan. Palvelussa yritysten tilaajavastuutiedot ovat aina ajan tasalla ja sähköisesti tarkastettavissa. Tilaaja luo seurantalistan omista Vastuugroup.fi:n Luotettava Kumppani -palvelussa olevista toimittajista, joiden tietoja haluaa seurata.

Tilaajavastuutiedot tarkistetaan ennen hankintapäätöksen tai hankintasopimuksen tekemistä ja sopimuskauden aikana. Kaupunki kehottaa sopimuskumppaneita liittymään Vastuugroup.fi:n Luotettava Kumppani palveluun, joka noutaa toimittajan puolesta tilaajavastuutiedot eri rekistereistä ja pitää tiedot aina ajan tasalla.

3. Hankintojen kehittäminen

Tavoitteet, toimenpiteet ja vastuutahot

Lohjan kaupungin strategiset päämäärät hankintojen kehittämisessä ovat:

- Suunnitelmallisuus, taloudellisuus ja tehokkuus
- Yritysmuotoisuus ja alueen pk-yritysten toimintaedellytysten parantaminen

- Kehitysmuutoskyky ja innovatiivisuus
- Vastuullisuus

Suunnitelmallisuus, taloudellisuus ja tehokkuus

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho
Hankinnat tehdään suunnitelmallisesti ja ennakoidusti	Palvelu- ja tulosalueet tunnistavat keskeiset hankinnat ja laativat alkuvuodesta hankintasuunnitelman. Laaditaan budjetin käyttösuunnitelman yhteydessä.	Hankintasuunnitelmat on tehty ja toimitettu hankintapalveluille	Palvelu- ja tulosalueiden johtajat ja hankintapalvelut
Hankintaosaamista ja -tietoa lisätään	Kaupungin hankintaohjeet päivitetään ja jalkautetaan organisaatioon	Kaupungin hankintaohjeet ovat ajan tasalla	Hankintapalvelut
	Hankintakoulutuksia järjestetään esimiehille ja työyksiköiden hankinnoista vastaaville esim. hankintalainsäädännöstä, hankintaohjeista ja hankintavälineistä	Koulutusten määrä ja niihin osallistujat	Hankintapalvelut
	Hankintasivustot pidetään ajan tasalla Jaetaan tietoa hankintojen taloudellisuudesta, vastuullisuudesta ja innovatiivisuudesta	Asiakaspalaute	Hankintapalvelut
	Kaupungin hankinnoista, hankintatoimen kehittämisestä ja hankintaohjelman toteutumisesta raportoidaan vuosittain hyödyntäen mm. kilpailutus- ja sopimushallintajärjestelmistä sekä taloushallinnon järjestelmistä saatavia raportteja. Kolmannesvuosiraporttiin selvitys puitesopimuksista.	Cloudia Analytiikka	Hankintapalvelut ja PowerBI-osaajat
	Hankintaprosessin lainmukaisuus ja oikeellisuuden varmistaminen	Hankintaoikaisujen ja valitusten perusteella muuttuneiden päätösten määrä / vuosi	Palvelu- ja tulosalueet, hankintapalvelut

Sähköisen hankintaprosessin lisääminen	Sähköinen hankintajärjestelmä (Cloudia) on käytössä kaikissa hankinnoissa	Tarjouspyyntöjen määrä sähköisessä hankintajärjestelmässä	Palvelu- ja tulosalueet, hankintapalvelut
Hankintasopimusten laadinta ja seuranta	Hankintasopimusten ehdot tukevat hankinnan taloudellisuutta ja tehokkuutta.	Omien parhaiden käytäntöjen ja julkisten hankintojen yleisten sopimusehtojen käyttö	Palvelu- ja tulosalueet, hankintapalvelut
	Hankintasopimusten hallinta ja seuranta on järjestetty toimivaksi.	Cloudia Tilaus/Analytiikka	Palvelu- ja tulosalueet, hankintapalvelut
Volyymihankintojen keskittäminen	Hyödynnetään esim. Hansel Oy:n ja Numera Oy:n mahdollisuudet volyymi- ja rutiinihankinnoissa	Hankintasopimusten määrä / vuosi	Palvelu- ja tulosalueet, hankintapalvelut

Yritysmuutokset ja pk-yritykset

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho
Markkinavuoropuhelun lisääminen	Markkinavuoropuhelun käyttöä lisätään kaikissa hankinnoissa suunnitteluvaiheessa	Markkinavuoropuhelujen määrä / vuosi	Palvelu- ja tulosalueet, hankintapalvelut
	Info- ja keskustelutilaisuuksien järjestäminen hankinnoissa, joissa on erityistä	Tilaisuuksien määrä / vuosi	Palvelu- ja tulosalueet, hankintapalvelut
	paikallista vaikuttavuutta		
Pk-yritysten toimintaedellytysten parantaminen	Hankintojen suunnittelu niin, että kaikenkokoisilla yrityksillä on mahdollisuus osallistua kilpailutuksiin	Pk-yritysten osallistumisaste tarjouskilpailuihin	Palvelu- ja tulosalueet, elinkeinopalvelut, hankintapalvelut
Säännöllinen vuoropuhelu yrittäjäjärjestöjen kanssa	Jatketaan yhteistyötä ja kehitetään yhteistyön muotoja paikallisten yrittäjäyhdistysten ja muiden		elinkeinopalvelut, hankintapalvelut, paikalliset yrittäjäyhdistykset ja muut vastaavat tahot

	vastaavanlaisten järjestöjen kanssa		
--	-------------------------------------	--	--

Kehitysmönteisyys ja innovatiivisuus

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho
Sähköisen hankintaprosessin lisääminen	Sähköinen hankintajärjestelmä (Cloudia) on käytössä kaikissa hankinnoissa	Tarjouspyyntöjen määrä sähköisessä hankintajärjestelmässä; käyttäjien määrä	Palvelu- ja tulosalueet, hankintapalvelut
Hankintojen arviointi	Tehtyjä hankintoja arvioidaan ja niistä opitaan		Palvelu- ja tulosalueet, hankintapalvelut
Yhteistyö ja verkostoituminen / benchmarking	Etsitään uusia hankintatapoja yhteistyössä esim. oppilaitosten, kuntien ja yritysten kanssa	Yhteistyöprojektit / vuosi	Palvelu- ja tulosalueet, hankintapalvelut

Vastuullisuus

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho
Harmaan talouden torjunta	Tilaajavastuulain mukaiset veloitteet tarkistetaan sähköisesti hankintaprosessin ja sopimuskauden aikana	Vastuugroup.fi:n Valvoja palvelu aktiivisessa käytössä	Palvelu- ja tulosalueet, hankintapalvelut
Sosiaalisen vastuun huomioiminen hankinnoissa	Hankinnoissa kokeillaan harkitusti työllistämisehdon käyttöä riittävän suurissa hankinnoissa, joissa uusien työpaikkojen syntyminen on aidosti mahdollista.	Työllistämisehdon käyttö kilpailutuksissa	Palvelu- ja tulosalueet, hankintapalvelut

Energiatehokkaat hankinnat ja vastuullisuus ympäristöasioissa	Suositaan energiatehokkaita hankintoja ja investointeja. Kartoitetaan tulosalueiden kanssa sopivia ympäristö- ja kiertotalouskriteereitä ja lisätään niiden käyttöä kilpailutuksissa.	Energiatehokkaiden hankintojen määrä / ohjelmakausi Hankinnat, joissa ympäristö- tai kiertotalousnäkökulmat ovat mukana laatuvaatimuksissa, määrä / ohjelmakausi	Palvelu- ja tulosalueet, hankintapalvelut Tulosalueet, hankintapalvelut
Vastuulliset elintarvikehankinnat	Elintarvikehankintojen minimivaatimukset laaditaan siten, että hankitaan Suomen lainsäädännön vaatimuksiin tuotettuja elintarvikkeita	Elintarvikehankinnan tarjouspyynnön kriteerit / toteuma ja saadut tarjoukset, Kotimaisten ja reilun kaupan elintarvikkeiden määrä per ohjelmakausi	Palvelu- ja tulosalueet, hankintapalvelut

4. Hankintaohjelman seuranta ja raportointi

Hankintaohjelma laaditaan kerran valtuustokaudessa, valtuustokauden alussa.

Hankintaohjelman tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle kerran vuodessa. Ohjelman seurannan ja raportoinnin koordinoinnista vastaa kaupungin hankintapalvelut yhdessä palvelu- ja tulosalueiden kanssa.

5. Voimaantulo

Hankintaohjelma tulee voimaan kaupunginhallituksen hyväksynnästä.